

18 ΜΑΡ. 2016

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 17 Μαρτίου 2016
Αριθ. Πρωτ.: 193**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

ΘΕΜΑ: Σχετικά με την τήρηση και εφαρμογή της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας στις επιχειρήσεις.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.3135/12-02-2016 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Χ. Καραγιαννίδη, Ε. Αυλωνίτου, Σ. Βαρδάκη, Σ. Γιαννακίδη, Γ. Γκιάλα, Χ. Ζεϊμπέκ, Κ. Ιγγλέζη, Α. Καββαδία, Φ. Καρασαρλίδου, Π. Κοζομπόλη, Γ. Μιχελογιαννάκη, Θ. Μουμουλίδη, Γ. Μπαλαούρα, Κ. Μπάρκα, Γ. Ντζιμάνη, Ν. Παπαδόπουλο, Σ. Παπαδόπουλο, Κ. Παπανάτσιου, Δ. Ρίζο, Π. Σκουρολιάκο, Ε. Σκουφά, Κ. Σπαρτινό, Ε. Σταματάκη και Γ. Ψυχογιό, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε) αποτελεί τον κατεξοχήν ελεγκτικό μηχανισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Για την εκτέλεση του έργου του έχει αρμοδιότητα να επιθεωρεί και να ελέγχει τους χώρους εργασίας με κάθε πρόσφορο μέσο, να προβαίνει σε κάθε είδους αναγκαία εξέταση και έλεγχο σε όλες τις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και γενικότερα σε κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο εργασίας ή εκμετάλλευσης ή χώρο όπου πιθανολογείται ότι απασχολούνται εργαζόμενοι, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις, και να επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, της σχετικής ιδίως με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, τα χρονικά όρια εργασίας, την αμοιβή ή άλλες παροχές, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, τους ειδικούς όρους και συνθήκες εργασίας των ευπαθών ομάδων εργαζομένων (όπως ανήλικοι, νέοι, γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας, άτομα με αναπηρία), καθώς και ειδικών κατηγοριών εργαζομένων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας εφαρμόζονται μόνο όταν πρόκειται για *συμβάσεις παροχής εξαρτημένης εργασίας*.

Τα τελευταία έτη έχουν αναφερθεί περιστατικά κατά τα οποία οι Επιθεωρητές Εργασίας όπως και οι Υπάλληλοι του Ι.Κ.Α. αντιμετώπισαν δυσκολίες κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Το άρθρο 20 του Ν. 4144/2013 προβλέπει την προστασία της κινητής περιουσίας των Επιθεωρητών Εργασίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Πιο συγκεκριμένα στο εν λόγω άρθρο αναφέρεται ότι: «*Επιθεωρητές Εργασίας των οποίων η κινητή περιουσία ζημιώνεται ή καταστρέφεται ολοσχερώς ή εν μέρει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή εξ αφορμής αυτής δικαιούνται αποζημίωσης από το Ελληνικό Δημόσιο.....*».

Επίσης, εκδόθηκε η υπ' αρ. 26761/06.12.2011 Εγκύκλιος με Θέμα: "Βασικές Αρχές Ελέγχου για Επιθεωρητές Εργασίας" στην οποία συμπεριλαμβάνεται Ενότητα με τίτλο: "Πιθανά προβλήματα κατά τον έλεγχο και αντιμετώπιση τους". Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην εν λόγω ενότητα υπάρχει Πίνακας με τίτλο "Προβλήματα κατά τον έλεγχο και αντιμετώπισή τους", στον οποίο παρουσιάζονται αναλυτικά πιθανά προβλήματα που παρεμποδίζουν το ελεγκτικό έργο και αντίστοιχα τρόποι αντιμετώπισης / πιθανές λύσεις.

Παρά τις δυσκολίες όμως, το Σ.ΕΠ.Ε. με την πολύπλευρη δράση του, αναδεικνύεται σε καθοριστικό εργαλείο για την ορθή εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, την προάσπιση των εργασιακών δικαιωμάτων, καθώς και για τη διασφάλιση συνθηκών ανάπτυξης της υγιούς επιχειρηματικότητας.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στατιστικά στοιχεία για την αδήλωτη εργασία από 15.09.2013 έως 31.10.2015.

	ΠΕΡΙΟΔΟΣ 15.09.2013 ΕΩΣ 31.10.2015
Αριθμός Ελεγχθεισών Επιχειρήσεων	62.173
Αριθμός Επιχειρήσεων με Αδήλωτους Εργαζόμενους	9.087
Ποσοστό % Παραβατικών Επιχειρήσεων	14,62%
Αριθμός Εργαζομένων	293.854
Αριθμός Αδήλωτων Εργαζομένων	15.558
Ποσοστό % Αδήλωτων Εργαζομένων σε σχέση με το σύνολο των εργαζομένων	5,29%
Ποσά Προστίμων σε (€)	162.950.826€

Β. 1. Περαιτέρω, η Διοίκηση του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για τον περιορισμό της ανασφάλιστης εργασίας, την αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής και γενικότερα για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων με την ασφαλιστική νομοθεσία. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται, μέσω των αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων των Υποκαταστημάτων και της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (Ε.Υ.Π.Ε.Α.), δράσεις για την αύξηση του ρυθμού διενέργειας των επιτόπιων ελέγχων στους χώρους απασχόλησης, για τον εντοπισμό των ανυπόγραφων επιχειρήσεων και των ανασφάλιστων μισθωτών και τον καταλογισμό, όπου απαιτηθεί των ασφαλιστικών εισφορών και τυχόν προσαυξήσεων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η λειτουργία της Ε.Υ.Π.Ε.Α. όλες τις ημέρες του μήνα σε 24 βάση, δίνει τη δυνατότητα ελεγκτικού έργου για όλες τις κατηγορίες επιχειρήσεων, πέραν του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. Επισημαίνουμε ότι, η προσπάθεια των αρμοδίων Υπηρεσιών του Ιδρύματος, για τον περιορισμό της ανασφάλιστης εργασίας είναι διαρκής και επίμονη.

2. Επιπροσθέτως, σας πληροφορούμε ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 63 του ν.3996/2011, οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 17 του ίδιου νόμου, οι οποίες αναφέρουν ότι οι διοικητικές αρχές, οι αρχές των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, οι δικαστικές υπηρεσίες, καθώς και οι υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης υποχρεούνται να παρέχουν στο Σ.Ε.Π.Ε. κάθε αιτούμενη συνδρομή, εφαρμόζονται αναλόγως και για το προσωπικό της Ε.Υ.Π.Ε.Α.. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν.3842/2010, οι φορολογικές αρχές (ΣΔΟΕ, κ.λ.π.) που διενεργούν ελέγχους υποχρεούνται, αμέσως μετά την ολοκλήρωσή του, να ενημερώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες, όταν διαπιστώνουν ότι δεν έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Γ. Όπου κρίνεται σκόπιμο και ειδικά σε επιχειρήσεις που παρουσιάζουν δυσχέρειες στον έλεγχο ή αυξημένα ποσοστά παραβατικότητας, ζητείται η συνεργασία της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά την διεξαγωγή των επιτοπίων ελέγχων.

Στην περίπτωση που εις βάρος των υπαλλήλων – ελεγκτών του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δημιουργούνται επεισόδια (ύβρεις - βιοπραγίες) τότε η Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ παρέχει νομική συνδρομή στους υπαλλήλους, εφόσον ζητηθεί από την υπηρεσία τους.

Πέραν των ανωτέρω, σας ενημερώνουμε ότι η παρ.3 του άρθρου 14 του ν.3996/2011, η οποία ορίζει ότι «η κάλυψη δαπανών υπεράσπισης ενώπιον των Δικαστηρίων για ενέργειες των υπαλλήλων του Σ.Ε.Π.Ε., κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, όταν παρίσταται ενώπιον των Δικαστηρίων, ως πολιτικώς ενάγοντες από έγκλημα που διαπράχθηκε σε βάρος τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή εξαιτίας αυτών, βαρύνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης» σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 63 του ίδιου νόμου, εφαρμόζεται

αναλόγως και για το προσωπικό της Ειδικής Υπηρεσίας Ελέγχου Ασφάλισης (Ε.ΥΠ.Ε.Α) ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ

